

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **A. Y.**, zastoupený Mgr. Umarem Switatem, advokátem, se sídlem Praha 4, Kloknerova 2212/10, adresa pro doručování Praha 2, V Tůních 11, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 363/2004 - 17, ze dne 30. 11. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví citovaný rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM–4877/VL-11-P13-2003, ze dne 23. 4. 2004. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovateli udělen azyl v České republice z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanoveních § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně žalovaný rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel opustil zemi původu pouze z důvodu své tíživé ekonomické situace, aniž by u něj byly dány podmínky udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu. Taková životní situace pak není ojedinělým případem, jenž by se vymykal běžnému standardu životní úrovně obyvatel Marockého království. Hospodářskou situaci země a její nepříznivé dopady na životy jednotlivců však nelze považovat za důvod pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. a) ani b) zákona o azylu.

Stěžovatel sice vyslovil svůj nesouhlas s neoprávněným omezováním ve svých právech a osobních svobodách, tato omezení jsou však dle názoru soudu pouze důsledkem samotným stěžovatelem zastávaného náboženského vyznání. Stěžovatel nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu z důvodů hodných zvláštního zřetele podle § 13 zákona o azylu, neboť žádnému z jeho rodinných příslušníků nebyl azyl na území ČR již udělen. K rozhodnutí podle ust. § 14 zákona o azylu pak žalovaný dospěl na základě vlastního správního uvážení, jehož rozsah nenáleží soudu přezkoumávat. Krajský soud se ztotožnil rovněž s rozhodnutím žalovaného podle ust. § 91 zákona o azylu. Žalobu proto podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

Kasační stížností napadl žalobce rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Správní orgán podle něj nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, jak mu ukládá § 3 odst. 4 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný si neopatřil potřebné podklady a výpovědi případných svědků (§ 32 správního řádu), kteří by mohli tvrzení stěžovatele vyvrátit. Nenašel-li žádné takové, měl jeho závěr logicky vyplývat z výpovědi učiněné stěžovatelem v průběhu pohovoru k žádosti o udělení azylu a z objektivně uvedených skutečností. Pro udělení azylu existují v daném případě humanitární důvody, neboť stěžovatel byl nucen opustit zemi původu a obrátit se s žádostí o ochranu na Českou republiku, kde chce nalézt podmínky pro bezpečný a důstojný život. V případě návratu do vlasti mu hrozí postih už jen proto, že zde podal žádost o azyl. Stěžovatel má rovněž za to, že je dán důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádal, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Správní orgán ve svém vyjádření ze dne 19. 8. 2005 popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak rozhodnutí ve věci azylu, tak rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti proto odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele a na vydané rozhodnutí; co se týká humanitárního azylu pak na rozsudek zdejšího soudu č. j. 2 Azs 65/2003, resp. č. j. 3 Azs 12/2003.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud následující pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu na území ČR podal stěžovatel dne 29. 9. 2003. Pohovor k žádosti byl se stěžovatelem proveden dne 18. 11. 2003 v p. s. Č. Ú. v jazyce arabském za přítomnosti tlumočníka. Maroko se stěžovatel rozhodl opustit, protože zde není práce. Neměl tudíž peníze ani bydlení. Také zde není sociální svoboda. Ve své tíživé sociální situaci se neměl na koho obrátit. Stálou práci neměl, bydlel u bratra. Ten však měl již rodinu a stěžovatel jej nechtěl dále zatěžovat. V Maroku mu rovněž vadí, že nemůže jít např. do kavárny se ženou, která se mu líbí, protože kdyby jej viděla policie, hned by jej kontrolovala. Kdyby zjistili, že žena není jeho příbuzná, měl by problém. Ví to z vlastní zkušenosti, jednou byl takto zadržen na 24 hodin. Poté, co podplatil policisty, byl propuštěn. Vadí mu také, že není povoleno pití alkoholu. Za bezprostřední motiv odchodu ze země označil stěžovatel svou ekonomickou situaci. S policií či státními orgány zde problémy neměl. V případě návratu se obává vězení a pokut z toho důvodu, že v ČR požádal o azyl. Součástí správního spisu jsou tyto dokumenty: Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v Maroku za rok 2001 a 2002; Informace MZV ČR, č. j. 101415/2004-LP, ze dne 13. 1. 2004 a informace z databanky ČTK.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu se za pronásledování považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné okolnosti, které by svědčily o tom, že by byl ve své vlasti takto definovanému ohrožení, resp. nátlaku vystaven. Za pronásledování ve výše popsaném smyslu nelze považovat nepochybně tíživou sociální situaci stěžovatele a ostatní jím uváděné okolnosti (nemožnost schůzky s cizí ženou na veřejnosti, zákaz požívání alkoholu) již teprve ne. Jak správně krajský soud uvedl, toto omezení vyplývají navíc ze stěžovatelem zastávaného náboženského vyznání. Nebyl-li pak ve stěžovatelově případě naplněn zákonný pojem pronásledování, nemohl logicky splňovat ani podmínky ust. § 12 zákona o azylu, které pronásledování, resp. jeho hrozbu předpokládá.

Co se týká neudělení humanitárního azylu stěžovateli, je třeba uvést, že krajský soud se mýlí, domnívá-li se, že přezkum tohoto rozhodnutí mu nepřísluší. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, rozhodnutí správního orgánu podle § 14 zákona o azylu soudnímu přezkumu podléhá, byť *pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem* (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). V této souvislosti poukazuje Nejvyšší správní soud rovněž na své rozhodnutí ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, podle kterého *absolutní či neomezené správní uvážení v moderním právním státě neexistuje. Každé správní uvážení má své meze, vyplývající v prvé řadě z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality atd. Dodržení těchto mezí podléhá soudnímu přezkumu.*

V daném případě ovšem vycházel žalovaný z výpovědí stěžovatele na podkladě výše citovaných informací a zpráv, které představují standardní podklady pro vydání správního rozhodnutí v azylovém řízení. Skutečnosti tvrzené stěžovatelem byly tedy žalovanému známy, neposoudil je však jako natolik závažné, aby odůvodňovaly udělení azylu z humanitárních důvodů. Podle názoru Nejvyššího správního soudu byly proto premisy úsudku žalovaného zjištěny řádným procesním postupem, jeho rozhodnutí není v rozporu s pravidly logického usuzování a neodporuje ani zákazu libovůle ve správním rozhodování.

Byť tedy krajský soud v tomto ohledu pochybil, je Nejvyšší správní soud toho názoru, že uvedená vada nemá vliv na zákonnost rozhodnutí o věcí samé a rušit napadený rozsudek pouze z tohoto důvodu by bylo v daném případě v rozporu s požadavkem procesní ekonomie, když jinak krajský soud přezkoumal rozhodnutí správního orgánu na základě zcela obecně formulované žaloby dostatečně podrobně.

Co se týká podle stěžovatele nedostatečného podkladu pro správní rozhodnutí, *má správní orgán povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti ve lhůtě 30 dnů od zahájení správního řízení, vydá správní orgán negativní rozhodnutí dle § 12 citovaného zákona; to však neznamená, že by správnímu orgánu za této situace vznikla*

povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (publikováno ve Sb. NSS č. 181/2004, podle rozsudku ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59). Jistě pak nelze po správním orgánu požadovat, aby z vlastní iniciativy pátral po svědcích, kteří by eventuálně byli s to vyvrátit azylově beztak irelevantní tvrzení stěžovatele, jak implicite stěžovatel navrhuje v podané kasační stížnosti. Ani stížní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. proto není naplněn.

Své přesvědčení o nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu nakonec stěžovatel nijak blíže neodůvodnil. *Není* ovšem *důvodem kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., cituje-li stěžovatel toliko zákonný text tohoto ustanovení nebo jeho část, aniž by jej v konkrétní věci specifikoval, a nekonkretizuje-li vady v řízení či vady v právním úsudku, jichž se soud podle stěžovatele dopustil* (podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004 - 74).

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem netrpí vadami podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) ani d) s. ř. s., a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Vzhledem k ust. § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 16. srpna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu